

Ggz-panel: forse impact huidige coronagolf

22/12/2020

De impact van corona en de coronamaatregelen op mensen met psychische klachten neemt beduidend toe. Drie op de vier mensen ervaren negatieve gevolgen zoals angst, oplopende spanning en stress, eenzaamheid, somberheid en depressie, gemis aan sociale contacten en gemis aan contacten met hulpverleners. Velen raken in een sociaal isolement door het wegvallen van dagbesteding, (vrijwilligers)werk en vrijetijdsactiviteiten buitenshuis. Dit blijkt uit het vierde onderzoek door MIND onder het ggz-panel dat nog net voor de huidige lockdown werd gehouden.

Gebrek aan perspectief

De toename van klachten is fors groter dan tijdens onze laatste meting in juni; toen had een op de drie deelnemers last van toegenomen klachten. Gebrek aan perspectief, de langdurigheid van de coronacrisis en de steeds meer merkbare gevolgen, zijn hier de oorzaak van. Deelnemers geven aan in de huidige coronagolf meer verandering te merken in hun psychisch welbevinden dan tijdens de 1e golf. Drie kwart van de deelnemers aan het huidige onderzoek noemt negatieve of zeer negatieve gevolgen voor hun sociale contacten. Dit ligt aan verminderd contact met familie of vrienden, verminderd contact met hulpverleners en het wegvallen van werk, dagbesteding en vrijetijdsbesteding. Van de deelnemers met een betaalde baan, is bij een op de vier het werk geheel of gedeeltelijk weggefallen. Bij deelnemers die vrijwilligerswerk deden, heeft twee derde moeten stoppen of doet dit werk nu voor minder uren. Naast het sociale aspect, merkt een op de zeven deelnemers de financiële gevolgen. Het is uitermate belangrijk oog te houden voor deze groep, te stimuleren dat zij na de lockdown het gewone leven weer zo snel mogelijk oppakken en participatie op de arbeidsmarkt mogelijk te maken.

Mensen met psychische problemen sociaal in de knel

Ook in hun vrije tijd, merken de deelnemers aan het onderzoek de gevolgen. Bij zes op de tien deelnemers is sport, hobby of vrijetijdsbesteding zoals voor corona niet meer mogelijk. Veel mensen met een psychische aandoening hadden al moeite om een sociaal leven op te bouwen. Sociaal contact wordt nu extra bemoeilijkt door de angst op besmetting en het wegvallen van netwerken en ontmoetingsgelegenheden door de coronamaatregelen. Het open houden van buurthuizen, inloopcentra en zelfregie-initiatieven zijn, juist nu tijdens de lockdown, extra belangrijk. MIND heeft met de VNG en Valente een nieuwe handreiking opgesteld op welke wijze deze laagdrempelige voorzieningen in de buurt open kunnen blijven binnen de huidige geldende coronamaatregelen.

Face-to-face hulpverlening essentieel

Gezien de grote impact van corona en de maatregelen op het psychisch welzijn, is de continuïteit van zorg en behandeling essentieel. Het contact met hulpverleners helpt veel mensen door deze moeilijke periode heen. Van de deelnemers die voor de coronacrisis ggz-behandeling kregen, geeft 41% aan dat dit (weer) hetzelfde is als voor de coronacrisis. Bij een op de vier is de behandeling echter deels face-to-face en deels online en bij 12% is de behandeling alleen online. Net als in de 1e coronagolf en intelligente lockdown, pleiten we ook nu om afspraken face-to-face te houden en alleen in gezamenlijk overleg met de client en naasten eventueel andere vormen toe te passen.

Vaccinatie

Mensen met psychische problemen zijn vaak door verslechterde levensomstandigheden of medicijngebruik, ook lichamelijk kwetsbaar. Het vaccinatiebeleid moet deze groep met dubbele gezondheidsproblemen niet vergeten in de vaccinatieronde voor mensen met een kwetsbare gezondheid. Zo ook de zorgmedewerkers die met deze groep mensen werken, denk aan medewerkers in de ouderenpsychiatrie, gerontopsychiatrie en beschermd wonen. Wat MIND betreft zou de voorrang moeten gelden voor alle zorgmedewerkers, dus ook de schil rondom kwetsbare mensen bestaande uit mantelzorgers en medewerkers van zelfregiecentra en herstelacademies.

Corona-onderzoek MIND

MIND behartigt de belangen van cliënten en overlegt met regelmaat met het Ministerie van VWS, VNG en zorgorganisaties over ggz en corona. Om gefundeerde input te kunnen geven over de situatie en behoefte van cliënten en naasten, zette MIND in maart 2020 de eerste vragenlijst uit onder haar ggz-panel met 4000 deelnemers en herhaalde dit in april en in juni. De huidige uitvraag vond plaats van 19 november tot 7 december 2020. Hieraan namen 800 respondenten deel waarvan 91% cliënt en 9% familieleden/naasten. De resultaten van het onderzoek brengt MIND onder de aandacht van beleidsmakers en hulpverleners in de geestelijke gezondheidszorg.